

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERDA, 1930 DECEMBER 17.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VI. ÉVF. 288. SZÁM

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

A Habsburg-dinasztia

restaurálását, Németországnak és Ausztriának egyesítését és a német gyarmatok visszaadását követelte. Cuza professzor a kamara tegnapi ülésében

A kamara tegnapi ülésén Cuza professzor folytatta szombaton megkezdett beszédét. Először a morális-chikus beszél és hangsúlyozza, hogy támogatni kell a királyt. Ezután a zsidókérdésre tért vissza és szeretes nézeteit hangoztatta.

Mirescu szocialista: Menjen a szülővárába ilyen gyerekes nézetekkel!

Cuza erre Hitleréket szóba hozza, akik például szolgálhatnak a román nemzetnek.

Seicaru: Hitlerék Németországot illetőleg a békeszerződést a vizitáció alá akarják vonni Lengyelországgal szemben, amely pedig a barátunk.

Cuza: Mussolini, Poincaré is a vizitációt akarják! Majd ismét a Népszövetségről beszélt, amely nem teljesíti hivatását. Ezután a zsidó-

kérdést hozta szónyegre és kijelentette, hogy a zsidó tőke az oka a mezőgazdaság pusztulásának. A zsidó tőke a gyárak racionalizálásával a munkásságot elbojósítja és azután forradalmasítja a világot. Mindez céltudatosan történik. A romániai cukorgyárak trösztjének vezetője Constantinescu Tankred egy csomó zsidóval társult, pedig ebbe tönkre fog menni. A zsidók csak azért társulnak nem zsidókkal, hogy tönkretegyék őket. Nálunk mindenki szegény, csak a zsidók gazdagok, ki kell őket kergetni!

Egy hang: Hová?!

Cuza: Palesztinába semmi esetre, mert az szent föld, hanem Ugandába. Ezután hangsúlyozza, hogy Németországnak vissza kell adni gyarmatait, Németországot és

Ausztriát egyesíteni kell és a Habsburg dinasztia is restaurálni kell.

Madgearu: Ön az egyetlen ember az egész román parlamentben, aki ilyeneket mer mondani!

Cuza: Ön mint miniszter természetesen tiltakozik.

Madgearu: Nem mint miniszter, hanem mint jó román ember tiltakozom. (A többség lelkesen tapsol.) A román diákság tudni fogja, hogy kit kell ezután követnie. Ön nem tanár, hanem a demagógia embere!

Gongopol szerkesztő, a sok zsidó hősi halott nevében tiltakozik, hogy ilyen vádak emeljenek a zsidók ellen.

A kamara képviselői Cuza beszédét ismételtlen lehurrogták és hangosan tiltakoztak kijelentései

ellen. Különösen Gafencu volt az, aki erélyesen tiltakozott a Népszövetséget aposztrofáló megjegyzések ellen és visszautasította a Népszövetséget támadó részeket.

Manoilescu ipari és kereskedelemügyi miniszter válaszolt Djuvara interpellációjára a Steward-szerződés ügyében. Kijelenti, hogy ezt az ügyet kár a nyilvánosság elé hozni, mert az ország érdekeinek árt.

Djuvara: Az ország érdeke az, hogy ebben a kérdésben tisztán lásson.

A felirati vita a parlamentben hamarosan befejeződik és azután sürgősen sor kerül a jövő évi költségvetés letárgyalására, amely erős viharokat ígér.

Candea Aurél tegnap lemondott államtitkári méltóságáról

A temesi orvoscamarának december huszadikára kitűzött újabb megalakulása és vezetőségi választása, valamint a temesvári Fehérvér-kórház ismert kettéosztása ügyében tegnap váratlan fordulat állott be és nem lehet tudni, hogy az újabb események miként alakulnak. Tegnap délben ugyanis Bocu Szevér kormányzó Bukarestből hozzá érkezett hiradás alapján közölte, hogy Candea Aurél dr., a munkaügyi miniszterium államtitkári rangban levő egészségügyi osztályának vezetője, ezen tisztségéről lemondott. A kormányzó értesülése szerint Candea Aurél dr. lemondása azzal áll összefüggésben, hogy az 1931. évi költségvetés elkészítése alkalmával olyan követeléseket támasztott, amelyek Hagan Emil dr. munkaügyi miniszter és az államtitkár között né-

zeveltéréshez vezettek és Candea emiatt lemondott volna le. Más forrás viszont a lemondás okául azt tudja, hogy Candea Aurél dr. az álláshalmozásról szóló törvényt nem akarta magára vonatkoztatni és tekintettel arra, hogy egészségügyi vezérfelügyelői rangban a temesvári közkórház igazgató-főorvosa is, ezt az állását tartotta meg a politikai jellegű államtitkárság helyett.

Nyílt kérdés, hogy Candea Aurél dr. esetleges lemondása után miként alakul a helyzet a temesvári orvoscamara ügyében. Nem titok, hogy a temesi orvoscamara megalakulásában és a vezetőség megválasztásában Candea Aurélnak nagy szerepe volt és kérdés, hogy befolyását, amelyet a temesi román és nagyrészt a kisebbségi orvosi karra is alkalmazni tudott, a jövőben

megtartja-e, vagy sem. Candea lemondása után tehát a temesvári orvoscamara megalakulása is új helyzet elé jutott. A december huszadiki választást ugyanis még Candea dr. rendelte el. Bocu Szevér kormányzót megkérdeztük, vajon az a tény, hogy a miniszterium a kormányzóság megkerülésével intézkedett, milyen következményekkel bír.

Nem akarok bonyodalmakat támasztani és ezért ha választanak december huszadikán a temesvári orvosok, ám tegyék meg. Új helyzet előtt állunk és ez az esetleges új választással még korántsem nyert elintézését. Ugyanis az érdekeltek, akiket a novemberben tartott orvoscamarai alakuló ülésen megválasztottak, nem nyugodnak bele a munkaügyi miniszter ama döntésébe, hogy december huszadi-

kára új alakulást és új választást rendelt el. Azzal, hogy a miniszter ezt elrendelte, kimondotta egyben a régi választás megsemmisítését. A miniszteri határozatot az érdekeltek a temesvári itélőtáblánál, mint közigazgatási bíróságnál megtámadják és törvénysértés alapján a miniszteri határozatnak, amelyvel december huszadikára új választást tűzött ki, a megsemmisítését követelik. Ha december huszadikán tehát választás lesz, az addig éppen olyan semmis, mint a jelenlegi, amelyet a munkaügyi miniszter nyilvánított semmisnek, amíg a temesvári itélőtábla nem dönt.

Candea Aurél lemondott, a temesvári kormányzóság és a munkaügyi miniszterium között pedig újabb konfliktus van készülóban.

Temesvár legrégebbi divatáruháza

KÖZPONT:
L, Mercy-u. 8.

DEUTSCH TESTVÉREK-cég

Kir. udv.
szállítók

FIÓK:
II., Coronini-tér sarok

a legkedvezőbb alkalmat nyújtja téli szükségletének beszerzésére mindennemű selymek, szövetek, asztalgarnitúrák, függönyök, storok, butorszövetek, paplanok stb. cikkekben. Nagy választék, elismert kitűnő minőségben, valóban mérsékelt alkalmi árak mellett.

A „CONSUM“ eladási helye. Tekintse meg kirakatainkat!

300 erdélyi és bánásági kereskedő Temesvározt elszirta sok panaszát

Erdély és a Bánáság kereskedői kongresszust tartottak Temesvározt. A nagygyűlésen háromszáz kiküldött vett részt Erdély és a Bánáság minden részéből és impozáns megnyilatkozása volt a kereskedői egységnek. A rendezés Fried János dr. a kereskedői szövetség főtákarának és Endre Károly a Temesvári Kereskedők Egyesülete tákárának érdeme. A kongresszus megnyitása után Nobel Mór orsovai kereskedőt, az erdélyi és bánásági kereskedői kar doyenjét választották meg korelnöknek.

majd lelkes ünneplésben részesítették Kun Richárdot, a Temesvári Kereskedők Egyesülete elnökét abból az alkalomból, hogy tiz éve áll az egyesület élén.

Kun Richárd küldöttség hozta a terembe és zajosan megéljenezték. Krayer Elemér igazgató méltattta Kun Richárd érdeműs tevékenységét, majd Fried János dr. Szöllösi Zsigmond Aradról és Lendvai Jenő kámarai főtákar üdvözölték a jubiláns elnököt, akinek ez alkalomból leleplezték az areképét. Különösen Lendvai főtákar beszéde váltott ki nagy hatást, aki vázolta a kereskedő mai súlyos helyzetét, a társadalmi osztályok között a harc egyre kiméletlenebb és nem lehet tudni, mit hoz a holnap.

A szabad ekszport

Ezt követőleg Kun Richárd elnök megnyitotta a kongresszust és a zsufolásig megtelt Lloyd-teremben elsőnek Klein Vilmos dr. temesvári nagykereskedő emelkedett szólásra, aki a Kereskedelem szerepe az ekszport-importforgalomban címen tartott előadást.

Megállapítja, hogy a közönségnek téves megállapításai vannak a kis- és nagykereskedőről, mindkettőt árdrágítónak tartja, holott a kereskedő küzd az árak olcsóbbodásáért a tröszt, a kartell és a vámhatárok ellen.

Beszél a termelési és fogyasztási válságról és ama nézetének ad kifejezést, hogy mindent a gabona árához kell irányítani, ez pedig a teljes szabad kereskedelem révén érhető el. Követeli az ekszport szabadságát és helyteleníti, hogy az állam beavatkozást keres ebben a kérdésben. Határozati javaslatot terjeszt elő, amely szerint:

1. Az állam ne avatkozzék az ekszportkereskedelemben. 2. Az ekszport- és importkereskedelem fellendítése érdeke az egész országnak, ezért szállítsák le az ipari cikkek árát arányosan a gabona árához. 3. Maradjon teljesen szabad a mezőgazdasági termékek ekszportja, szindikátusba való tömörülés nélkül. 4. Az állam háritson el minden akadályt az ekszport utjából.

Klein Vilmos fejtegetéseire Lukács Iván szólott, aki indítványozta, hogy az állam térítse vissza azoknak a Romániában feldegozott nyersanyagok vámját, amelyeket tovább ekszportálnak. Schwartz Sándor dr. nagyváradi kiküldött hozzászólása után Doman Sándor, az aradi kereskedők testületének elnöke, beszélt az árak leszállításáról és a kereskedők terheiről.

Élénk előadásában rámutatott arra, hogy mai fogyasztási válság mellett a gyökeres olcsóbbodás csak úgy érhető el, ha a város és az állam jár elől jó példával.

Hathatós mozgalommal követelni kell a kereskedőtársadalomnak az állami és községi közterhek, a viágítás, viz, posta, távirtda, telefon, vasut és vámtételek leszállítását. Le kell szállítani az üzlethéreket is, mert a mai válságos helyzetben nem lehet békeparitásról beszélni.

Ekkor lépett a terembe Bocu Szevér kormányzó, akit Kun Richárd üdvözölt. Bocu Szevér válaszában reámutatott a kereskedő

Helytelen vámpolitika

Ezután Dornhelm Jenő tartotta meg mindvégig tudományos színvonalon álló előadását a vámpolitika kereskedelempolitikáról. A kereskedelem őskorába visszanyulva, kimutatja, hogy a helyes kereskedelmi politika országokat naggyá tett. Hivatkozik Anglia és Spanyolország példájára, majd tudományos és gyakorlati alapokon párhuzamot von a román és a külföldi kereskedelmi politika mellett. Katasztrófának tartja az 1926-ban életbeléptetett vámtarifát.

Beszél a fogyasztási válságról és ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy a belföldi ipar támogatása nem hozta meg a kívánt eredményt,

mert a vámbevétel harminc százalékkal csökkent a nagy vámok mellett, ami igazolja, hogy a behozatal visszaesett. A helytelen vámpolitika eredménye, hogy amíg külföldön megindult az olcsóság hullám, addig Romániában erről még beszélni sem lehet. Csehországgal von párhuzamot és megállapítja, hogy az ipari Csehország nem emel védőgátakat a külföldi áru elé. Kimutatja, hogy a cseh vámnál a román

A miniszter üdvözlete

Ekkor lépett a terembe Faur Liviusz a kormányzáság ipari és kereskedelmi osztályának főnöke, akihez elkésve érkezett meg Manolescu ipari és kereskedelemügyi miniszter távirata, amelyben a kongresszuson való képviselővel bizta meg. Faur Liviusz, akit percekig tartó ünneplésben részesített a kongresszus, kifejtette, hogy Manolescu miniszter igaz és önzetlen barátja a kereskedőknek.

szerepére, amelyet az állam is értékkel. Mindenkinek áldozatot kell hozni, mert a jelenlegi helyzetből való menekvés mindannyiunk érdeke. Hangoztatta, hogy az összes áraknak a gabonaárakhoz kell alakulni. Márk Miklós dr. ügyvéd a marosvásárhelyi kereskedőtársadalom kiküldöttje erélyes intézkedéseket kér a különböző illetékek ellen, amelyek csak a kereskedőt sujtják.

A régi pótdórendszer bevezetését és a boltbéreknek makszimalizálását sürgeti. Szóváteszi az utlevek tervezett illetékemelését is.

Hollinger Péter annak a fontosságát hangoztatja, hogy a kereskedők politikailag szervezkedjenek, mert ma a parlamentben nincsen a kereskedőtársadalomnak szószólója.

Popa Miklós Lippáról kifejti, hogy a töke — ha tovább folytatja jelenlegi politikáját — saját sirját ássa meg. Beszél a kamatuzsoráról és követeli, hogy a pénzkrisis enyhítésére a kormány fizetési eszköz gyanánt állami bonokat adjon ki.

vántarifa ezer százalékkal drágább. Foglalkozik a kereskedelmi szerződésekkel, amelyek nem javítottak a helyzeten.

Fejtegetéseit azzal fejezi be, hogy ezeket a bajokat részletes emlékiratban vigyék a kormány elé.

Kabos Armin, majd Schön Ede szól a kérdéshez, aki javasolta, hogy Dornhelm előadását fordítsák románra és küldjék el az összes minisztereknek, képviselőknek és szenátoroknak. A vámrevízió által remélhető, hogy a romániai kereskedelem ismét életképes lesz. Schlesinger Jenő zombolyai kereskedő beszéde után Stern József nagyváradi kereskedő a kihitelezés problémájáról beszélt és határozati javaslata fellett úgy döntöttek, hogy azt kell tanulmányozás után külön ülés keretében tüzik napirendre.

Jacobi Gyula a szász kereskedőttestület tákára, statisztikai alapokon nyugvó beszédben vázolta a kereskedelmi alkalmazottak helyzetét és beszélt azok munkanélküliségéről.

Azt üzeni Erdély és a Bánáság kereskedőinek, hogy tartsanak ki, mert a helyzet javulása közel áll.

Kun Richárd üdvözölte erre Faur Liviuszt, a kereskedelem igaz barátját és a kongresszus ügy Manolescut, mint Faurt lelkesen ünnevelte.

A napirend utolsó pontjaként Fried János dr. szövetségi főtákar beszélt a kartellekről, amelyek

PALACE-HOTEL

CERNAUTI, Str. Reg. Maria 18
a város legelőkelőbb szállodája

Három év előtt épült a modern élet minden kényelmével, szobaárak mélyen leszállítva, borra való nincs, utazók külön kedvezményben részesülnek. Szoba, fürdő, teljes penzio á la carte étkezéssel 250.— lei.

Romániában törvényen kívüli helyzetet élveznek és a drágítás okozói. Követeli a kartell törvény megvalósítását.

Az indítványok során visszhangra talált Schön Ede javaslata, hogy Erdély és a Bánáság kereskedőinek küldöttsége járuljon a király elé Bocu és Manolescu miniszterek vezetésével, hogy sérelmeiket előadják. Ezután megható jelenet következett.

Kun Richárd indítványozta, hogy Nobel Mórt, aki ötven éve küzd becsülettel, tisztességgel a kereskedelem érdekeiért, válassza meg a szövetség első dísztagjának.

A kongresszus tagjai felállva ünnepelelték Nobelt, aki könnyező hangon mondott köszönetet a megtisztelésért. Kun Richárd elnök végül közölte, hogy a kereskedők nyugdíjintézete megalakult. Ezzel a kongresszus, amely mindvégig magas színvonalon állott, véget ért.

A Szerb Takarékvádlottai rövidesen bíróság elé kerülnek

Jonascu Miklós vizsgálóbíró tegnap elkészült a csödbe került Temesvári Szerb Takarékpénztár bűnyügyében folyamatba tett vizsgálattal és elkészítette véghatározatát. A vizsgálóbíró Rajna Rosenthal Gyula, Hauska Rudolf, Golubovics László és Prekajszyk Pál ellen család bukás büntette miatt emelt vádat.

Rajna és Golubovics szökésben vannak — állapítja meg a véghatározat. Ezenkívül bűnrészesség címen vádat emel Gavrilovics György, Manolescu Emil, Schönheim Péter és Schönberg Ignác ellen, akik a vád szerint segédkeztek abban, hogy az elsőrendű vádlottak az intézetet üzelmekkel bukásba kergessék. A vizsgálóbíró véghatározata huszonnégy oldalra terjed és abban részletesen felsorolja, hogy milyen uton érték el Rajna és társai az ötven milliós veszteséget, amely a bank csödjéhez vezetett. Megállapítja a vizsgálóbíró, hogy 1925-ben és 1926-ban, amikor a banknak már milliós devizavesztései voltak, hamis mérlegeket készítettek, valótlan adatokkal és milliós hasznot mutattak ki. A főtárgyalást jövő év elején tartják meg.

Összes bel- és külföldi
cukorkák és csokoládék
állandóan frissen kaphatók
SOMOGYI-nál
Lloyd-sor 11. Telefon 11-65

A viszonyokhoz alkalmazkodván, közismert elsőrendű, **35%-al** STAR cipőüzlet
garantált I-a minőségű cipőink árait leszállítottuk
Belváros, Lloyd-sor
Löfler A-palota

Sok lúhó

semmiért, ez a kúndás jellemzi legjobban azokat hónapok óta tartó vitákat, amelyek körül keletkeztek, hogy az új belvárosi moziba Western rendszerű gép kerüljön-e és a gyárvárosi mozi viszont csak silányabb készülékkel élédjék meg. A főpolgármester azt vasolta, hogy a gyárvárosi Apolló oziban hagyják meg a kis Westernt, a belvárosi új moziba nagyrendszer Westernt szereljenek fel. A múltónapban tartott városi nagytanácsülés leszavazta a főpolgármestert, úgy döntött, hogy az Apollóban lévő gépet az új belvárosiba kell érlelni, a Gyárváros részére pedig előbb gépet kell szerezni. Nosza mátk kiküldöttek Bécsbe, tanácskozik és tárgyaltak és a tegnapi délután tartott városi közgyűlésen ki-
tűnt, így a sok lúhó semmiért volt. Kitérő hogy Balta hiába akart volna két Western gépet, mert Westerntől kapo opció rég lejárt. Kiderült, hogy a hangfilm és a Western békeszerződésekben túl újlag osztozkodott Temesvár és a Bánság felett és ide a kétfelteszerződés értelmében csak hangfilm teheti be a lábát. Tehát az régi Westernünk megnagyobbított alakban a Belvárosban és új Klangfilmünk az Apollóban kicsinyített kiadásban és ami a fontos, újabb egy millió lei azonnali készkiadás. Ezt határozták a tegnapi rendkívüli városi közgyűlésen.

A vidéki nyugdíjasok még mindig nem kaptak decem-berre pénzt

Kicsi pénzcsékét kapnak a nyugdíjasok, alig elegendőt a száraz kenyérre és már évek óta hiába rimázkodnak nyugdíjuk fölemeléséért. Nagyon megörült Varga András öreg temesvári nyugdíjas, amikor a mostani kifizetésnél kétszáz leiel többet kapott, mint rendszeren. Biztos volt benne, hogy végre megjött a régen várt nyugdíjemelés. Érdeklődött nyugdíjas társainál, hogy ők mennyivel kaptak többet. És akkor megtudta, hogy azok a régi összeget kapták. Akkor egyszerre eszébe ötlött, hogy csak tévedésből kaphatott többet. Vissza is vitte a kifizetést eszközölt tisztviselőnek, aki már megállapította, hogy kétszáz leiel többletkiadása volt és már biztos volt benne, hogy azt a maga fizetéséből kell fedeznie. A tisztviselő köszönettel szoritotta meg a derék Varga András kezét, aki a maga őszinte becsületességében visszavitte a kétszáz leiel, amelynek pedig sok helye lett volna nála.

Nagyszentmiklós és környékének nyugdíjasai azonban hiába várnak még mindig nyugdíjukra. Már elmúlt december közepe és még nem kapták meg a két hét előtt esedékes nyugdíjat. A sok szegény nyugdíjas a legnagyobb inségben tengődik és teljesen tanácstalanul áll, hogy mit tegyen. Tegnapi beküldték egyik megbízottjukat Temesvárra, aki fölkereste Lazar Kornél dr. pénzügyigazgatót és akinek előadta a nagyszentmiklói nyugdíjasok panaszát, egyben intézkedést kért a nyugdíjak kifizetésére. A pénzügyigazgató kijelentette, hogy ezen nyugdíjak kifizetésére még mindig nem érkezett meg a kiutalás, azonban megígérte, hogy azt megsürgeti.

Bombákkal fenyegetik a spanyol forradalmárok a madridi kaszárnyák legénységét

Spanyolországban a forradalmi helyzet egyre komolyabb lesz. Madrid fölött tegnap repülőgépek jelentek meg, amelyek sokezer röpecdulát dobtak le. Ezek a röpecdulák a forradalmárok fölszólítják a katonaságot, hogy csatlakozzék a forradalomhoz, mert immár elérkezett a köztársasági mozgalom beteljesülése. A forradalmárok azonban kijelentik azt is, hogyha egyes kaszárnyák legénysége nem akarna a forradalomhoz csatlakozni, úgy bombákkal elpusztítják a kaszárnyákat. Saragossában kitört már az általános sztrájk és mára várják a sztrájk kitörését Santanderben, Bil-

baoban, Valenciában, San-Sebastianban, Janban, Sevillában, Cadixben, San-Fernandoban és Barcelonában. Madridban egyelőre csend van, azonban a nyugalom csak látszólagos. Az utcákon erős rendőri készültség cirkál. A kormány ezen kívül hatszáz vidéki csendőrt is összpontosított Madridban. Beavattak szerint a felkelők nagyszámu fegyver és munició fölött rendelkeznek. Beszélnek arról is, hogy Franco őrnagy, aki a forradalom szervezője, titokban Madridban tartózkodik és onnan irányítja a mozgalmat.

A józsefvárosi magyarság közgyűlése a Magyar Házban

A Magyar Párt temesvári csoportjainak egyik legnépesebbike, a józsefvárosi tagozat tartotta meg vasárnap délelőtt a Magyar Ház tanácstermében rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen, amelyet Kovács Béla dr. tagozati elnök vezetett, résztvett a józsefvárosi magyarság majdnem teljes számban, azonkívül képviselve voltak az összes testvértagozatok is. Kovács Béla dr. elnöki megnyitójában rámutatott arra az örömdetes tényre, hogy a józsefvárosi tagozat az első, amely közgyűlését immár a Magyar Házban, a magyarság otthonában tarthatja. Tietze Vilmos jegyző felolvasta azután titkári jelentését, amelyben beszámolt a tagozat múlt évi működéséről, amely különösen kulturális téren nyilvánult meg. Bogma Miklós pénztáros a pénztári, Sztranaik András pedig az ellenőri jelentést olvasta föl. A közgyűlés a jelentéseket egyhangulag tudomásul vette. Azután következett a részleges tisztújítás, amelyet Németh József dr. javaslatára a következőképpen ejtettek meg: főtákar lett Garai Adolf, gazdasági alelnök Teleki Endre, ellenőr Sztranaik András, szomszédsági előjárók Bánfalvy Zsigmond dr., Deák László és Szakmáry László. Az ujonnan megválasztottak nevében Teleki En-

dre mondott köszönetet a megnyilvánult bizalomért. Páll György dr. főtákar beszámolt a bánsági pártközpont munkájáról, majd Kovács Béla dr. ismertette a népszámlálással kapcsolatos tudnivalókat. Azután Ungár Adolf dr. a bánsági központ és a belvárosi tagozat, Lázár László a gyárvárosi tagozat, Kubán Endre az erzsébetvárosi tagozat és Magyar István a Blaskovics-telepi tagozat részéről üdvözölte a józsefvárosi magyarságot. Németh József dr. indítványára a közgyűlés a hetvenötödik születésnapját ünneplő Barabás Bélát táviratilag üdvözölte. Biró József rámutatott arra, hogy a tagozat munkája azért volt eredményes, mert a központi vezetés volt példaadó és ez Ambrózy Andor báró bánsági elnök érdeme. Ambrózy Andor báró köszönő és Kovács Béla dr. zárószavaival a közgyűlés véget ért.

A közgyűlés alkalmából a Magyar Ház nagytermében vasárnap este sikerült műsoros estét rendeztek. Az estén közreműködött Braun Dezső karnagy vezényletével a Temesvári Dalkör, azonkívül több magánzámmal és egyfelvonásos darabbal a józsefvárosi magyar műkedvelői gárda. A szépszámu közönség az előadás után hajnalig táncolt.

Hertl Antal nem kerüli el megérdemelt sorsát, mert ha Temesvárott nem, úgy Budapesten vonják felelősségre az utlevélhamisítások miatt

Hónapokig tartó munka után Jonascu Miklós tanácselnök, vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot a nagyszabásu amerikai utlevélhamisítási és emberesempészési bűnügyben, amelyről a leplet a Déli Hírlap rántotta le. A vizsgálat eredményét eljuttatta a vizsgálóbíró a táblai főügyészhez, amely

elkészíti a vádiratot és valószínű, hogy már a közel jövőben tárgyalásra tüzik ki a bűnügyet. Jonascu vizsgálóbíró vizsgálata alapján elsőrendű vádlotként Hertl Antal szerepel az ügyben, akit sorozatosan elkövetett utlevélhamisítással és kivándorlásra való csábítással vádol. Másodrendű vádlott

Vigyázz!
mert az minden fémleltél
Sídol

Rudloff Olga, akit tizenhat esetben elkövetett szélhámossággal vádol a hatóság, Popov Sándor ügynök pedig közokirathamisítás, szédelgés, szélhámosság és kívándorlásra való csábítás miatt szerepel a vádlottak között. Ezenkívül még husz vidéki gazda megbüntetését kéri a vizsgálóbíró, akik tudatosan szereztettek be maguknak hamis okmányokat román nemzeti-ségük leplezésére, hogy így Amerikába juthassanak. A hatalmas irat-csomót a vizsgálóbíró vádindítványával együtt már eljuttatta a táblai főügyészhez.

Külön kérdés még, hogy mi lesz Hertl Antallal? Ismeretes, hogy a temesvári hatóságok Hertl kiadatását kérték a magyar kormánytól. Hertl-t a kiadatási kérelem alapján Budapesten őrizetbe is vették, azonban utóbb szabadlábra helyezték. Jelenleg az a helyzet, hogy Hertl Budapesten szabadlábon van és jelentkezik a rendőrség előtt. Amennyiben Hertlnek az a törekvése sikerül, hogy a kiadatását a magyar állampolgárság megszerzésével meggyújtja, úgy a temesvári tárgyaláson Hertl-t alighanem nélkülözni kell.

Értesülésünk szerint a temesvári hatóságok diplomáciai uton újabb felvilágosítást kérnek Budapestről, hogy mi történt Hertl kiadatási ügyében. Amennyiben erre a megkeresésre negatív válasz érkezne, úgy a temesvári vádindítványt és a bizonyítékul szolgáló jegyzőkönyveket diplomáciai uton megküldik a magyar igazságügyminiszterium utján a budapesti büntetőtörvény-széknél és ekkor Hertl Antal, amennyiben nem adják ki, Budapesten vonják felelősségre. Ebben az esetben a bánsági utlevélhamisítás és emberesempészés ügyében két főtárgyalás lesz. Egy Temesvárott, egy pedig Hertl Antal számára Budapesten. Popov Sándor szökésben van, így ő sem fog megjelenni a temesvári tárgyaláson és így csupán Rudloff Olgát, valamint néhány elszédített parasztagdát von majd a bíróság felelősségre.

FROTA

képekeretgyár

Temesvár-Gyárváros (a Turul-al szemben).
Képekeretkezési osztály.
Keretezésre elvállal képeket, fényképeket és gobelineket.

1930 december 21-én huzása
a 100 leles kózsári Mentő Sorsjegyeknek
Nyereményeket ALBINA BANK fizeti.

5 nap van

Főnyeremény 1 millió lei
Sorsjegy kapható Temesváron: Déli Hírlap kiadóhivatalában, trafikok, borbély- és más üzletekben.
Főbizományos: Reiter Ernő, Piata Asanesti 4.
Vidéki rendeléseket 117 lei előzetes beküldése ellenében
Sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului 16. eszközl.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY.

TÉR 4. SZÁM.

Telefon: 2-52, este 9 után 19 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

Barabás Béla

ünnepléséhez csatlakozott a temesi magyarság is

Románia magyarsága vasárnap délelőtt szeretettel és rajongással ünnepelte Barabás Bélát, a kisebbségi jogok bátor és ernyedetlen harcosát hetvenötödik születésnapja alkalmából. Az ünnepséget az aradi tagozat rendezte, résztvett azonban a Magyar Párt valamennyi megyei tagozatának küldöttsége. Az ünneplés diszközgyűlés keretében folyt le, amelyre az elnök Széll Lajos indítványára küldöttség hívta meg Barabás Bélát, aki neje kíséretében lépett a terembe, ahol nagy és lelkes éljenzés fogadta. Fiatalkorú magyarruhás lányok sorfala között haladt Barabás Béla és felesége, akiket Széll Lajos üdvözölt. Parecz Béla dr. képviselő mondotta el azután ünnepi beszédét, amelyben méltatta Barabás Bélának egy emberöltőn át a magyarságért folytatott munkáját, amely különösen az impériumváltás után, amikor a magyarság árvaságra szakadt, vált még értékesebbé. Beszéde végén kijelentette, hogy a magyarság megfestette Barabás Béla arcát, hogy az unokák is lássák, milyen volt Barabás Béla, a magyarság nagy vezére. Azután nagy éljenzés között leleplezték az arcát. Erre következtek a vidéki küldöttségek üdvözlései, amelyek során a bánsági párttagozat részéről Vetterány Viktor dr. ügyvezető elnök beszélt, akivel tiztagu temesvári küldöttség vett részt az ünnepségen. A kisebbségi újságírók üdvözlését Reicher Jenő dr. tolmácsolta. A számos üdvözlésre Barabás Béla meghatott hangon mondta el válaszáat. Köszönetet mondott az ünneplésért és leszögezte, hogy ezért a szép napért egyedül is érdemes volt végigküzdeni az elmúlt hetvenöt esztendő. Azonban a küzdelemből ezennel is ki akarja venni a részét és ahhoz a mostani ünneplésből csak újabb erőt merít. Hangsúlyozta, hogy a magyarság megadja a királynak, ami a királyé, de ragaszkodik a maga jogaihoz is. A beolvasztási kísérleteknek a magyarság ellentáll és gyermekeit magyaroknak nevei. Barabás beszédére szünni nem akaró éljenzés tört ki. Délben a Központi-szállóban kétszáz terítékes ebéd volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el. Went Manó indítványára az ünnepség alkalmából a kiálynak hódoló táviratok küldtek.

— **Aranymisés plébános.** Korek János nyugalmazott plébános tegnap délelőtt tartotta meg a mehalai katolikus templomban aranymiséjét, amelyen a papság és a közönség nagy számban jelent meg. Pacha Ágost püspök a jubiléum irásában üdvözölte és főesperessé nevezte ki.

— **Érdemes temesi tanító ünneplése.** Csukás községben most ünnepelte meg harminc éves tanítói jubileumát Neidenbach Géza tanító. Ott született Csukáson, ahol apja szintén tanító volt és alig szerezte meg oklevelét, meghalt édesatyja, a község pedig őt választotta meg tanítónak. A ma élő csukásiak néhány öreg ember kivételével mind tanítványai voltak. A jubileumon Pacha Ágost püspök is résztvett, aki azért látogatta meg Csukást, hogy a Schöpf páter által tartott népmissziót nagymisével és prédikációval befejezze. A püspök üdvözölte a jubiléumot, akit a községi előljáróság, a katolikus hitközség és az egész lakosság szeretettel ünnepelt. Az érdemes tanító az iskolán kívül is hasznos tevékenységet fejtett ki, dalárdát és zenekart alakított, buzgólkodott a hitközség megalakítására, azonkívül az ő kezdeményezésére létesült a háboruban elesett csukási hősök emlékoszlópa.

Karácsonyi ajándékok fiúk részére

Vilányos játékvasut
Fényképezőgép
Gőzgép
Ping pongjáték
Mozzi
Kecskeméti, Temesvár

— **A Magyar Nőegylet** vezetősége meghívja az összes tagokat az e hó 17-én, szerdán 5 órakor a Magyar Házban tartandó gyűlésre.

— **Egyházi kinevezés.** Pacha Ágost püspök Páter Kerl Norbert szalvatoriánus atyát, a rend romániai tartományfőnökét és erzsébetvárosi plébánost, érdemeinek elismerésül egyházi tanácsossá nevezte ki.

— **Erős havazás.** Resicán és környékén napok óta havazott és a városban jelenleg félméter magas hó fekszik. A sűrű havazás számos zavart okozott a telefonforgalomban is.

* **Katonazene a Novotny-féle vendéglőben.** A Novotny-féle vendéglőben, amely Weiszgerberné és Laub Ferenc vezetése alatt újra régi hírnevének örvend, esténként a vadászeszred zenekara játszik. Elsőrendű italok, izletes ételek, olcsó árak és figyelmes kiszolgálás jellemzik az új vezetést.

* **A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN** állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

Mi a kedvenc nótája?

Eléneklí Önnek

Bodán Margit és Cselényi József
vagy eljátsza

Magyari Imre

Adja le zárt borítékban a Columbia gramofonüzletben, hogy

mit szeretne hallani?

Központunk, a Cluji „ELBE“ Harisnyagyár megértette az idők szavát

30-40%-al
leszállította gyártmányainak árát
Ennek frappás bizonyítéka f. hó 15-én kezdődött olcsó

karácsonyi vásárunk
Harisnyák, Keztyük, Selyemfehérneműk, Kötárak
Ajándékarban!!!

„ELBE“ HARISNYAHÁZ
No. 1. Iosefin, Bul. Berthelot 21.
No. 2. Iosefin, Bul. Carol 13.
No. 3. Fabrica, Piata Traian, Casa Marocan

Tekintse meg szenzációs kirakatainkat

S Ü R G Ő N Y
ELBE Harisnyaházak
Timisoara
Hétfőtől kezdve külön 20% árengedmény keztyü, gyapju kötöttáru, selyem-fehérnemű, gyapjuharisnyánál. Levél meg
Elbe, Clj
(Eredeti távirat kirakatunkban megtekinthető)

— **A zeneiskola növendékeinek hangversenye.** A városi zeneiskola növendékei most tartották ez évi első hangversenyüket, amely újabb bizonyosságát adta az intézet komoly zenenevelő munkájának. A szereplő növendékek közül a tizenegy éves Faragó Ernő emelkedett ki, aki a Viotti koncert elhedegetésében nagy zenei érzékről és kiváló előadási képességről tett bizonyosságot. Tejnor Ferenc biztos vonókezeléssel és tisztán játszotta el Rode versenyművét. A zongoristák közül Krohn Erzsébet tünt ki, aki Beethoven C-dur Rondojának és Schumann három apróságának eljátszásával megérdemelt elismerésben részesült. Heim Melitta Mozart műveivel zenei készségét igazolta. Maghetiu János, Dragomir Endre és Jelelean Timotei Hermann, Capriccio művével szerepeltek nagy sikerrel. A fuvósztály két növendéke, Joszt Oszkár (kürt) és Zimmer János (fuvola) egy-egy szerenád előadásával arattak elismerést. Az énekosztály két növendéket állított a közönség elé, akik ugyancsak szépen szerepeltek.

* **Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót.** (Conducatorul prin Timisoara.)

A tűzifa vasuti tarifája. A kormány gazdasági bizottsága ülést tartott és azon elhatározta, hogy a belföldi szállításban a tűzifára azokat a kedvezményes díjtételeket alkalmazza, amelyeket eddig csak a kivitelle irányított szállítmányok élveztek.

Corpul Portareilor Timisoara, No. 7096—1929. port.
Publicatiunea de Licitatie.
Subsemnatul portarel aduc la eactinta publica, ca in urma decisiunii No. G. 1000—1930 al Judecatoriei Timisoara in favoarea lui Wollberg repres. prin Dr. Fr. Winkler in Timisoara pentru suma de 2400 Lei capital, dobandii procent dela 1 Januaria 1929 si pentru 953 Lei stabilite si cele ce se vor veni sa fixeaza termen spre efectuarea licitatiei pe ziua de 16 Decembrie 1930 ora 1/2 11 a. m. in Timisoara str. Ioan Ghica No. 16. pe cand unde se vor vinde prin licitatie obiectele sechestrate si anume diferite mobile de casa pretuit in suma de 19 Lei.
Timisoara, la 22 Noembrie 1930.
Gh. Gyertyánffy portarel.

Nem ráta!
De készpénzért olcsó vásárolhat férfi, nő- és gyermekruhát

FUCHS ruha-üzletében, Józsefváros, Scudier-tér 5. sz. a.

Atmeneti Doubl-felöltő	1500-
szőrmegallér	1800-
fekete télpaletó, barsony gallér	1300-
szőrmegallér	1900-
iskolai egyenruha (Uniformis)	900-
kamarnöltöny	1500-
csizmanadrág	150-400-
gyermekruha-posztó	350-

Az 1001 éjszaka kincse
Sternfeld utóda, Schwarz Gyula

Karácsonyi játékvásárán
Eladás nagyban és kicsiben!
Tekintse meg vételkényszer nélküli, Str. Mercy 2, fióküzlet IV. Bul. Berthelot 19.
„Consum“ r. t. eladási helye.

„OLLA“ GUM.

Félrevezeti önt akkor, ha „OLLA“ helyett silány utánzatokat ajánlanak. Tedje kockára egészségét, kérje is kimondottan az évtizedek óta ismert és legjobbnak bevált „OLLA“ eredeti csomagolásban!

A merényletek egész sorát tervezték a Konstancában leleplezett anarchista ügynökök

Egy hét előtt a hatóságok Konstancában feltűnést keltő leleplezést eszközöltek. Lerántották a leplező egy anarchista szervezetről, melyről kiderült, hogy a szovjet elgálatában állott. A sziguranca a bukaresti országos rendőrigazgatóság folytatta a nyomozást és anarchista mozgalom minden részletét sikerült kideríteni. Megalapították, hogy Oroszországból Romániába szökött három egyén, gymint Negur Mihály, Salona Ignác és Nechlicki Miklós irányították ezt a terrorisztikus szervezetet és igyekeztek azt kiépíteni. Nechlicki beismerő vallomása szenzáció erejével hat. Elmondotta, hogy a kiewi terrorkurzust hallatta és ott gyakorlati és elméleti lapon képezték ki. Az iskolát sikerrel végezte el és azzal a megbírással küldötték Romániába, hogy itt újabb elemeket képezzen. Nechlicki bevallotta, hogy a szovjet utasítására Romániában legalább száz merényletet kellett volna elkövetnie. A merényletsorozatok megkezdése előtt kellő tanácsal szolgált nekik, hogy mi-ként kerülje el a hatóságok éberségét és a nyomozás során le ne leplezzék. Így többek között a vasúti vonalak ellen tervbe vett merényletek mellett merényletet kellett volna elkövetnie a belügyminiszterium épülete, az országos rendőrigazgatóság hivatala, a kamara és a szenátus épülete ellen, sőt a nagyvezérkar épülete ellen irányuló merényletet is programjába iktatták Oroszországban. A bukaresti országos rendőrigazgatóság ilyen értelemben komünikét is adott ki, a nyomozás pedig tovább folyik és főleg azt igyekszik megállapítani, vajjon Nechlicki és társainak miképpen sikerült mindezideig a hatóságok figyelmét elkerülni. A nyomozás kiderítette azt is, hogy a szervezetnek Konstancia környékén Duduia faluban tökéletesen felszerelt municióraktára volt. A szervezet jelentékeny mennyiségű ekrazit felett is rendelkezett.

ADÓÁRVERÉSEK A JÓZSEFVÁROSBAN. Számos kereskedő fölött ismét megkondult a vég halálbaránnyal, amelyet az adóvégrehajtó kongat. Tegnap délután több józsefvárosi kereskedés előtt jelent meg az adóvégrehajtótól kísért stráfkocsi és megkezdődött a végrehajtás a hátralékos adó behajtására. Pergett a dob és eladták az üzletek árukészletét és berendezését is. Az eredmény pedig minden esetben az volt, hogy elpusztult egy-egy család egzisztenciája, a hátralékos adónak pedig csak igen esekély része került össze az árverésen.

A legolcsóbb — a legszolidabb kávéház a

Café Restaurant „ROYAL”

Reggeli kávé és vaj 14 lei
4 fogásos ebéd vagy vacsora menü 40 lei.

Minden este Konstantinovits Károly zenekarával muzikál. A parketten az uri község táncol.

Szegény iskolásgyermekek felruházása. A józsefvárosi Kedélyes Testvérek Asztaltársaság gyermekfelruházási ünnepélyt tartott, amelyen 12 iskolásfiút és két kislányt öltöztettek fel. A bensőséges ünnepélyt Hradil Gyula elnök nyitotta meg. Azután a távollevő Metzger Márton plébános képviselőjében megjelent Wetzel György káplán méltatta az asztaltársaság nemes cselekedetét. Stachler Ádám, a józsefvárosi hitközség elnöke további kitartásra buzdította az asztaltársaságot. A felruházáshoz nagyban hozzájárultak Bánfi Mihály szabómester, aki díjtalanul varrta meg a ruhákat és Szabó András cipésmester, aki ingyen készítette el a cipőket.

Köszönetet mondok mindazoknak, kik férjem,

AGG JÁNOS

elhalálózása alkalmából részvétükkel fájdalomban osztoztak.

Egyben tudatom, hogy az üzemet fiam vezetésével tovább vezetem.

Szíves pártfogást kér:

Özv. Agg Jánosné.

Bodán Margit, a rádió nóták primadonnája, Cselényi József, a magyar dalverseny győztesének és Magyar Imre, leghíresebb cigányprimás december 17-iki estélye iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg, amely teljesen érthető, mert a magyar dalt senkisé nem interpretálhatja jobban, mint ez a három Istenáldotta művész. A műsor a régi és új magyar nóták legjobbját hozza és biztos, hogy ezek között mindenki meg fogja találni kedvenc nótáját. Magyar Imre és híres cimbalmosa: Oláh Ernő szólószámokkal is szerepelnek a műsoron. Jegyek a Columbia gramofonüzletben. Előadás után Magyar Imre és zenekara a Palace kávéházban játszik.

Napa és mosóbőrkeztük kötöttárak

legnagyobb választékban

WILIAM WEISZ si FIUL

Löffler-palota

A Zenebarátok Társasága első szimfonikus hangversenye, mely folyó hó 15-re volt hirdelve, a szólista Kentner Lajos zongoraművész közbejött külföldi koncertje miatt január 5-ére halasztást szenvedett.

INGYEN

kap minden vevő

karácsonyi ajándékot

aki 500 leiért vásárol

PETRI E. szőnyeg-lerakatában

Österreicher sütődéje mellett. Mielőtt vásárol, győződjön meg a mi konkurrenciamentes árainkról!

Nagydisznódi gyapjuszőnyeg 200/300	800 lei	Viaszkosvászon 90 cm. széles I-a	minőség 70 lei
Ottomántakaró (karamáni)	600 "	"	110 cm széles I-a
" I-a velurplüss	1050 "	"	minőség 84 "
Agyelő szőnyeg rojttal	75 "	"	120 cm széles I-a
Függönyök, garantált mosható	160 "	"	minőség 98 "
Perzsaszőnyeg	1800 "		

Velour " komplett nagyság 1700 "

Kézimunka sztórok nagy választékban 420 "

Paplanok divatos mintákkal, mérték szerint is, törülközők, konykaruhák, háziipari dolgok, falvédők és szép, olcsó műkötőanyagok.

Asszonyom, akar családjának örömet szerezni?

Ha igen, úgy használjon kávéjához

CARA

pótkávé, mely a legnemesebb anyagokból készült és íze, minősége felülmulthatatlan. Kérje mindenütt a

CARA

pótkávé!

Magyar cserkészek ünnepélye. A Magyar Cserkészek jól sikerült ünnepélyt rendeztek a Magyar Házban. Az ünnepélyt Dadaányi György parancsnok üdvözlő beszéde nyitotta meg, majd Alsóhegy Ervin szavalata következett. A következő szám egy irodalmi karrikatura volt. Az énekkar a cserkészindulót adta elő, majd Proll Mausei hegedűszólója következett, aki Lavotta szerelmét játszotta el. Ugyan-csak Proll Mausei kísért hegedűjén Pazsitka Mariska énekszámát. Valentin László az őrsögen című vers elszavalásával aratott sikert. Ezután az énekkar által előadott három énekszám következett, utána Az okos szám című vígjelenet kacagtatta meg a közönséget. A műsor egyes számait Kéltity Jenő konferálta.

Hasznos és olcsó!

Társasjátékok, mese-és képeskönyvek

GALAMBOS-cégnél

Vidékiek figyelmébe. A józsefvárosi Tejivó- és uzsonnázó-esernokban (Hunyadi-ut 16. sz.) Zsuzsi vezetésével, elsőrangú ebéd. Abonoma ebéd és vacsora 1500 lei!

Poincaré haldoklik. Párisi jelentés szerint Poincaré Raymond, a francia köztársaság volt elnöke és többszörösen miniszterelnöke és minisztere, hétfőn hajnalra váratlanul súlyosan megbetegedett. Állapota olyan válságos, hogy minden órában várják a halál bekövetkezését. A hetven esztendő Poincarén néhány hónap előtt súlyos természetű műtétet hajtottak végre, amelyet komplikációk követtek. Ezek egyre végzetesebbé váltak és végre is előidéztek a mostani válságos helyzetet.

Gabonaárak magánárfolyama a következő: Bányási buza 79-80 kilogramos 310, ótengeri 250, új tengeri 210, árpa 210, zab 260 lei száz kilónként.

A pápa is üdvözölte Olajos József kanonokot arany-miséje alkalmából

Olajos József apátkanonok tegnap ünnepelte meg pappá szentelésének ötvenedik évfordulóját. Tegnap az egyházmegye káptalanja teljes ülést tartott, amelyen Blaskovics Ferenc nagyprépost üdvözölte a jubilánst, akinek papi erényeit és kiváló emberi tulajdonságait méltatta. Azután átnyújtotta neki a káptalan ajándékát, egy diszes kivitelű misekelyhet, amelyet Olajos apátkanonok tegnapi aranymiséje alkalmával használt először. Tegnap reggel, amielőtt az aranymisés áldozár a székesegyházba érkezett volna, megjött Dolci bukaresti pápai követ távirata, amelyben közli, hogy Piusz pápa örvendve vette tudomásul a püspök jelentéséből, hogy Olajos apátkanonok aranymiséjét érte meg és ebből az alkalomból jókivánságait és pápai áldását küldi neki. A táviratot Pacha Ágoston püspök nyújtotta át a jubilánst és a maga részéről is tolmácsolta üdvökvánságait.

Az aranymise hétfőn délelőtt tizenegy órakor folyt le a püspöki székesegyházban. A közönség zsúfolásig töltötte meg erre az alkalomra a dómtemplomot. Különösen nagyszámban volt képviselve a magyarság. Magyarpécska község hivei, akiknek Olajos József kanonokká történt kinevezése előtt hosszú időn keresztül plébánosuk volt, százas küldöttségben jöttek Temesvárra. Az aranymisén, amely nagy papi segédlettel ment végbe, Olajos József manuduktora Pacha Ágost püspök volt. Mise alatt a kóruson kispapok adtak elő egyházi dalokat. A mise végeztével Te Deum volt, majd előbb a papságot, rokonait, végül pedig a nagyközönséget áldotta meg az aranymisés. Délben számosan keresték föl Olajos József apátkanonokot a lakásán és üdvözléseikkel halmozták el.

Az ebéd folyamán Pacha Ágost püspök mondott üdvözlő beszédet, míg a Magyar Párt jókivánságait Vuchetich Endre dr. főszerkesztő tolmácsolta.

Uj osztály, külön helyiségünkben! Nagy ajándékvasár!!! Jöttek árulni Karácsonyi ajándékok!

NEPARUCSARNOK

ERŐD U.

Egymásután elhagyják Bratianu Vintilát a párt legtekintélyesebb tagjai

A liberális párt életében tegnap jelentőségteljes esemény történt, amely a párt további sorsára is döntő jelentőségű befolyással lehet. Orleanu volt kamarai elnök, Bratianu Vintila egyik legszemélyesebb hive, tegnap levelet intézett a pártvezérhez és abban bejelentette a liberális pártból való kilépését. A levélben Orleanu többek között felemlíti, hogy nem azonosítja magát azzal a határozattal, amelyet Argetoianu ügyében hoztak a pártból való kiközösítésével. Emellett nem teheti magáévá a pártnak a dinasztikus kérdésben

tanúsított egyideig tartó merev álláspontját és nem helyesli az azóta megkezdett politikai tevékenységet sem. Mindezeknél fogva kilép a pártból. Orleanu valószínűleg Argetoianuhoz esatlakozik. Politikai körökben Orleanunak a liberális pártból történt kiválása nagy feltűnést keltett, mert a pártnak egyik legértékesebb és legtekintélyesebb tagja, sőt Bratianu Jonel meghitt barátja és bizalmas embere volt. Most kíváncsian várják, vajon milyen álláspontot foglal el a kilépés után a párt vezérkarának többi tagja.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Nagy Julia, Pangert Kató, Taseh Vitkória, Klein Vilma, Thier Adél és Truca Tivadar. Meghaltak: Stehle Mihály 54, Lebovits Eugénia 71, Stiehler Vilma 44, Kovács Lidia 82 éves korában.

— **A Cassa de Economie din Timisoara-Mehala S. p. a.** takarékpénztár értesíti betéteseit, hogy 1931 január 1-től a betéti kamatok 2 százalékkal lesz állítva. Az igazgatóság.

— **A temesvári tornaegyesület** szépen sikerült tornaestélyt rendezett egyleti helyiségében, a piarista gimnázium tornatermében. A műsor legkedvesebb száma a női csoport tagjainak szereplése volt, akik graciózus gyakorlataikkal, könnyed elasztikus mozdulataikkal bájos látványt nyújtottak és nagy hatást váltottak ki. A férfi csapat jól betanult fabot-gyakolatokat mutatott be, azután különféle tornaszereken tornáztak, majd precizen véghez vitt svéd-torna következett, végül partere-torna és piramisok keltették fel a nézők tetszését és bizonyosságot adtak arról, hogy a rendszeres testgyakorlás erőt, rugalmasságot ad.

— **Az Erdélyi Helikon** decemberi száma gazdag tartalommal és a szokott fényűző kiállításában jelent meg. Az illusztrációk ezuttal az erdélyi képzőművészeknek Kolozsvárott rendezett nagy feltűnést keltő kiállítását mutatják be. Novellát irtak Nyirő József, Kodóányi János. Költeményeket Tompa László, Olosz Lajos és Dsida Jenő. Bánffy Miklós gróf folytatja visszaemlékezéseit a forradalmi időkben. Botos János egy erdélyi falu társadalmi helyzetét mutatja be. Irodalmi aktuálításokról tanulmányokat és cikkeket irtak ebbe a számba: Antalfy Endre, Hevesi András, Kádár Imre, Kós Károly, Kovács László, Kristály István, Ligeti Ernő, Szabó Imre, Szentleky Kornél stb. Az Erdélyi Helikon január 1-től kezdve előfizetési árát leszállította anélkül, hogy terjedelmét, vagy kiállítását megváltoztatná. A szokottnál nagyobb ünnepi száma január 1-én jelenik meg. Az érdeklődőknek mutatványszámot és pospektust szívesen küld az Erdélyi Helikon kiadóhivatala. (Cluj-Kolozsvár, Str. Bratianu 22.)

— **Megalakult a Magyar Párt bukaresti tagozata.** A Magyar Pártnak most már az ország fővárosában is van tagozata, amely vasárnap alakult meg. Bukarest magyarsága nagy számban vett részt az alakuló gyűlésen, amelyet Bethlen György gróf országos pártelnök nyitott meg. Utána Jakabffy Elemér dr. országos alelnök tartott nagy beszédet, amelyben válaszolt a kormány politikai hibáit. Szabó Béni és György János képviselők felszólalása után egyhangulag kimondták a Magyar Párt bukaresti tagozatának megalakítását és megválasztották a vezetőséget. Az egyhangú választás eredménye a következő: elnök Willer József dr. képviselő, alelnökök Kányádi Béla református lelkész, Lakatos János, Vaisz Jenő, Geiringer Izsó, titkár Koppány Imre. Ezenkívül választottak negyven tagú választmányt. Willer József dr. elnök a vezetőség nevében megköszönte a bizalmat. Gyárfás Elemér dr. szenátor pedig a magyarság melletti kitartásra buzdította az új tagozatot.

A háborús szállítások tarifája. A londoni Lloyd biztosító társaság közli, hogy a háborús szállítások biztosítási díjait fölemeli. A közlemény rámutat arra, hogy a világpolitikai helyzet igen feszült és egy eljövendő háborúban a biztosítás még kockázatosabb lesz, mint eddig volt. Valószínű, hogy a háborús biztosítások tarifáját hamarosan fölemelik a többi biztosító társaságok is.

• **A Palace-bár osodálatos szépségű helyisége estéről estére a vidám hangulat klapadhatlan kuforrása.** A gazdag izléssel berendezett bár műsora és a pompás Pia van Dath szellemes konferálása, valamint a pattogó modern jazz bőven gondoskodik szórakozásról. Vasárnap délután öt óra kezdettel műsoros teadélután lesz. A bár lelkes művészcsoportja máától kezdve teljesen új műsorral mutatkozik be.

Antik és más butor speciális javítását, kiegészítését és bármily stílusú butor berendezését olcsón, felelősség mellett vállalom.

Ugyanott különféle értékes antik butor kapható. Részletre is.

HANI

Józsefváros, Mező-sor 3. Preyer- vagy Szilágyi-utca végén. Levelezőlap hívására házhoz jövök.

Az egészség nem függ a kortól.

Bárki öreg kora ellenére is makkegészséges lehet.

Mindegy azonban, hogy akár fiatal, akár öreg az ember, bárki számára kin az élet, ha reumában, izületi fájdalmakban vagy hűdésben szenved.

URODONAL

azonban mindenkit meggyógyít, aminthogy ezideig a húgysav ezer és ezer áldozatot meggyógyította.

URODONAL feloldja a húgysav kristályait és könnyen eltávolítja a testből úgy, hogy eltűnnek a borzalmas fájdalmak, elpusztítja azokat a bajhozó sejteket, amelyek béklyót kötöttek a kezét és lábát és új életörömet ad.

Kapható az összes gyógyszertárakban és drogueriákban.
CHATELAIN-művek, 19 nagy díj, 2, Rue de Valenciennes, Páris

DROGUERIA STANDARD, Bururesti 2, Str. Zorilor

Levelezőlap által franko megrendelhető: Illusztrált Urodonal-Almanach és naptár 1931-évre, hasznos tanácsokkal, a háztartásra vonatkozólag DROGUERIA STANDARD Str. Zorilor 2. BUKAREST

— **Házasság.** Ifj. Szana Zsigmond, a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. helyettes-vezérigazgatója és Friedmann Tessa Budapesten december 14-én házasságot kötöttek.

— **A tömegbe rohant mozdony.** Zágráb főpályaudvarán egy teljes sebességgel rohanó mozdony belerohant a perronon egy negyven főnyi várakozó tömegbe. Három asszony azonnal meghalt, harminc embert pedig kisebb-nagyobb sérüléssel kórházba szállítottak. A mozdony fűtője a szerencsétlenség láttára megőrült és dühöngeni kezdett. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért három vasuti főtisztviselő a felelős, akiket letartóztattak.

* **Névjegyek előfizetőink részére.** Névjegyre mindenkinek szüksége van. Ha sokan mégsem csinálnak, annak oka, hogy visszariadnak a magas költségektől. Ez a körülmény indította arra a Déli Hírlap kiadóhivatalát, hogy kizárólag előfizetőinek lehetővé tegye száz darab névjegynek ötven leierért való beszerzési lehetőségét. Minden előfizető, aki nincs hátralékban, vagy hátralékát most kifizeti, a Déli Hírlap Szentgyörgytéri kiadóhivatalában ötven leierért rendelhet tetszésszerűen — minták a kiadóhivatalban rendelkezésre állanak — nagyságban és szöveggel száz darab névjegyet. Ez a kedvezmény természetesen vidéki előfizetőinket is megilleti, akik postán is megrendelhetik a névjegyet ötven leier és postaköltség címén tíz leier előzetes beküldése ellenében. Seissen tehát rendelésével, mert ilyen kedvezményes árban, mellyel egy névjegyrendelésnél egy havi előfizetési díjat takarít meg, csak újévig kaphat száz darab névjegyet.

— **A temesvári zsidó ifjuság** 21-én rendezi meg tradicionális Chanukka ünnepségét. Az ünnepséget Giszkalay János tartó műsor legkiemelkedőbb számai tagu szavaló és énekkar, amely mesváratt eddig még nem hallottakkal szerepel, azonkívül még mos meglepetés és szórakozás. M után tánc.

— **Mágnás Miska.** A Magyar Párt Bessenyei-telepi tagozatának műkedvelői a Mágnás Miska rettet, amelyet a múlt héten sikerrel játszottak el, karácsonyán, december 26-án déli félőtkor a Hegedüs-féle vendéghelyen felújítják.

Mozi

Mozik mai műsora.

Forum: Das Rheinlandmädel. (széles film.)

Belvárosi mozi: A télkert szociája.

Gyárvárosi mozi: Perzselő városa. (Beszélő film.)

Erzsébetvárosi mozi: Isten édes.

Mehalai mozi: Zsuzsi első kalapja.

Hatóságilag engedélyezett

végeladás

Üzletemet felosztatom és raktáron levő

ékszerek

e z ü s t

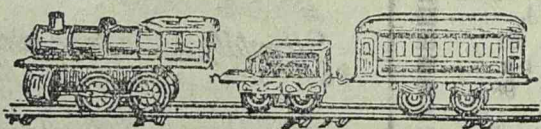
chinaezüst tárgyakat minden elfogadható áron

kiárusítom

DRACHSLE

Temesvár I., Mercy-utca

Helyiség azonnal olcsón kiadó!

Nagy karácsonyi vásár!

mechanikai játékszerekben

RECTA TEMESVÁR-BELV. Hunyadi-utca

Játékárukat

és karácsonyi ajándékokat az idén 40%-al olcsóbban vásárolhat

Grand Bazár Gyárváros, Fő-utca 24

Rádió

16. (December 16.) Budapest.

15: Gramofonzené. 9 óra 30: Déli hangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12 óra: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 5 óra 25: A Magyarországi zenekarának hangversenye. 7 óra 10: Mit üzen a rádió? 6 óra 30: A varsói filharmonikusok hangversenye Jan Kiepura közreműködésével, utána Toll A. és csapata zenekarának hangversenye. 10 óra 50: A Fejes szalonzenekar és csapata A. cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházban. 11 óra: Gramofonzené. 12 óra: A Varsói szalonzenekar hangversenye. 3 óra 20: Gramofonzené. 7 óra 30: A varsói filharmonikusok hangversenye. 10 óra: Gusztáv és zenekarának hangversenye. **Breslau.** 6 óra 30: A varsói hangverseny Beethoven műveivel. 8 óra: Billy, Willy és a tüneményes daljáték előadása. 10 óra: Szórakoztató zene. **Belgrád.** 4 óra: Jazz-band. 6 óra: Citerahangverseny. 8 óra: Nemzeti dalok. 8 óra 30: A varsói filharmonikusok hangversenye. Varsói közvetítés. 10 óra 20: A rádió-zenekar hangversenye. **Bukarest.** 4 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra: Gramofonzené. 6 óra: Kamarazene. **Langenberg.** 7 óra 45: Az operett mestere, Strausz János ciklus. 8 óra 30: Sokrates című daljáték előadása. **Leipzig.** 7 óra: Ezeregy éjszaka című operett fantázia előadása. 10 óra: Délutáni angol gramofonzené. **Moravia-strava.** 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 6 óra: Harmonika zenekar hangversenye. 7 óra 20: Fuvószekerek hangversenye. 8 óra 25: Varsói közvetítés. **Milánó.** 5 óra: Gramofonzené. 6 óra 30: Tarka hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny. **München.** 8 óra 20: Citerahangverseny. 9 óra: Kamarazene. **Prága.** 6 óra 25: Gramofonzené. 7 óra 30: Fuvószekerek hangverseny. **Róma.** 5 óra: Operahangverseny. 8 óra 40: A Velencei májusi szalonzenekar című opera előadása. **Toulouse.** 7 óra 30: Tánczene. 9 óra: Katonazene.

17. (December 17.) Budapest.

15: Szalonzenekari hangverseny. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 40: A varsói hangverseny folytatása. 12 óra: Déli hangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12 óra 5: Az almagyarországi zenekarának hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A varsói hangverseny folytatása. 1 óra: A varsói híradás, időjárásjelentés. 4 óra: Arfolyamhírek. 4 óra: A Rádióélet ifjúsági előadása. 5 óra 25: A varsói Ezeremester cserkészcsapat énekhangversenye. 6 óra 45: A varsói Sárny Elemér és cigányzenekarának hangversenye. 8 óra: A Prágai Filharmoniai Társaság hangversenye Prágából. Közreműködik Daniel (hegedű) és A. Korcsák (ének). Utána pontos időjárásjelentés. 11 óra: Gramofonzené. Bécs. 11 óra: Gramofonzené. 3 óra 20: Délutáni hangverseny. 5 óra: Zene és álom, a varsói olvasás. 7 óra 35: Szórakoztató zene. 10 óra 10: **Bach** Sebastyén orgonaművei. Előadják Schütz György orgonaművész. Ast Anita hegedűművész és Kiurina Berta smaraénekese. **Breslau.** 7 óra: Gramofonzené. 8 óra 30: Karácsonyi egyveleg. **Belgrád.** 8 óra: Nemzeti dalok. 8 óra 30: Délszláv est.

10 óra 20: Cigányzene a Cleridge kávéházban. **Bukarest.** 7 óra: Gramofonzené. 8 óra: Lengyel est. 8 óra 45: Lengyel dalok. **Langenberg.** 7 óra 45: Esti hangverseny. 9 óra 5: Szimfonikus hangverseny. Utána szórakoztató zene. **Leipzig.** 7 óra 30: Katonazene. 10 óra 30: Esti hangverseny. 11 óra 30: Gramofonzené. **Milánó.** 5 óra: Gramofonzené. 7 óra 30: Tarka hangverseny. 9 óra: A milánói Scala operaelőadásának

közvetítése, utána jazz-band. **München.** 7 óra 40: Gramofonzené. 10 óra 40: Esti hangverseny. 11 óra 45: Szórakoztató zene. **Prága.** 7 óra 20: A vakok zenekarának hangversenye. 8 óra: Szimfonikus hangverseny a cseh filharmonikusok közreműködésével. **Róma.** 8 óra 55: Operaelőadás. **Toulouse.** 8 óra 45: Havai gitárhangverseny. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra: Hangverseny. 12 óra 30: Jazz-band.

Sport

Nem hozott meglepetést a bajnoki forduló utolsó mérkőzése sem

A vasárnapi bajnoki mérkőzések közül az UDR—Kinizsi mérkőzés a pálya rossz volta miatt elmaradt és így csak a Politechnica—Banatul bajnoki mérkőzést bonyolították le, amely a lelkesen küzdő egyetemisták 3:0 (1:0) arányú győzelmével végződött. A másodosztályban vasárnap játszották le a Pátia—Rapid félbeszakadt bajnoki mérkőzést. A hátralevő 25 perc nem hozott eredményt és így a mérkőzés végeredménye 1:0 a Pátia javára.

Aradon

az AAC csapata az AMTE együttesével mérkőzött barátságos játék keretében, melyből a jobb csatársorral rendelkező AAC került ki győztesként. A mérkőzés eredménye 2:1 (1:1).

A szatmári

kerületben az őszi bajnokság a Viktória—Törekvés mérkőzés után játszott 29 percével befejeződött. Az 1:1 állásnál félbeszakadt mérkőzés végeredménye 2:1 a Törekvés javára.

A magyar profiligá

utolsó fordulóján három mérkőzést bonyolítottak le. A nagyobb érdeklődés az Ujpest—Nemzeti mérkőzés felé fordult. Nagy meglepetésre a Nemzeti 2:1 (1:1) arányban rávert az Ujpestre. A Bocskay—III. kerület összecsapásból a jobb csatársorral rendelkező Bocskai 3:1 (1:0) arányban került ki győztesként. A Pécsbaranyai—Budaj 11 mérkőzést a Pécsbaranya 1:0 arányban nyerte meg.

A Hungária csapata vasárnap Prágában a Spárta ellen játszott és szép küzdelem után 3:2 (1:0) arányban vereséget szenvedett.

A csehszlovák

őszi bajnokságot a Slavia nyerte meg. Hét lejátszott mérkőzésen 12 pontot szerzett. Második a Spárta lett, míg a harmadik helyet a Bohe-mia foglalja el.

Possák, a szegedi Bástya volt centere, az Ujpesthez szerződött. Az Ujpest Possákért három más játékos enged át a Bástyának.

Közgazdaság

A király elé járulnak az elkecsereedett kereskedők az utlevéllilleték szédületes fel-emelése miatt

A tízezer leies utlevéllilleték ügyében még mindig a legteljesebb bizonytalanság uralkodik. Az egész ország felháborodásával szemben Popovici Mihály pénzügyminiszter kitart a tervezett nagyarányú emelés mellett. A sajtó, a képviselők és a közönség tiltakozása után a bukaresti és vidéki kereskedők zajos gyűlés keretében fejezték ki tiltakozásukat és felháborodásukat a horribilis illeték ellen. A Bukarestben megtartott és kizárólag az utlevéllilleték felemelése ügyében összehívott gyűlésen több ezer kereskedő és

iparos vett részt, akiknek a mai súlyos viszonyok között az utlevéllilleték emelése egzisztenciális kérdést jelentene. A gyűlésen egymást követték a felháborodott hangú felszólalások. A gyűlés mindvégig izgatott hangulatában határozati javaslatot fogadtak el és abban tiltakoznak az utlevéllilleték fel-emelése ellen. A határozati javaslatot küzdöttségileg juttatják el a kormányhoz. Amennyiben nem sikerülne a pénzügyminisztert jobb álláspontra bírni, úgy a kereskedők elhatározták, hogy panaszukkal az uralkodó elé járulnak.

Tiltakoznak a kismalmosok. Madgearu gabonaértékesítési törvénytervezete tudvalevőleg a nagymalmokat szindikátusba kívánja tömöríteni. A tervezet intézkedései ellen a kismalmosok, élükön a bánási malmokkal akciót kezdeményeztek és annak eredményeképpen Bukarestben tiltakozó gyűlést tartottak. A gyűlésből kifolyólag határozati javaslatot fogadtak el, amelyet a kormány elé terjesztenek és amelyben megállapítják, hogy a nagymalmoknak szindikátusba való tömörítése halálos ítéletét jelenti a kismalomipart, amely ugyanis ezernyi nehézséggel küzd.

Liberális nagybankok fuziója. Bukarest pénzügyi köreiben a liberális tőke nagyszabású átesoportosításáról tudnak. A Curentul arról értesül, hogy a liberális nagybankok fuziókat készítenek elő és a legközelebbi jövőben a Banca Romaneasca a Orientului fuzionál a Banca Viticolával. Ezt a fuziót még több más bukaresti pénzügyintézet fuziója követi.

Az orosz dumping ellen. Budapest az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgyűlést tartott, amelyen szóba került az orosz dumping is. Korondi Ferenc javasolta, hogy az egyesület szólítsa föl a kormányt, indítson akciót az orosz dumping ellen és szólítsa föl az összes közép-európai államokat, hogy ehhez a blokkhoz csatlakozzanak. A közgyűlés a határozatot egyhangulag elfogadta.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 306, Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 817.50, dollár 168.35, hollandi forint 68, dinár 2.99, francia frank 6.63, olasz lira 8.8350, cseh korona 5, német márka 40.20, osztrák schilling 23.74, magyar pengő 29.48, svájci frank 32.72, belgas (öt belga frank) 23.52.

A budapesti tőzsde jegyzései. (December 15.) Leszámitolóbank 86.7, Kereskedelmi Bank 101, Angol-Magyar Bank 72.1, Magyar Hitel 64.5, Pesti Hazai 169, Drasche 118.5, Csáky-Prackfalvi 10, Urikányi 77.5, Rima 50.5, Salgó 31.9, Általános Kőszén 438.5, Beocsini 130, Nasici 97, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 60, Magyar Cukor 82.5, Délcukor 90, Lipták —, Egis 9, Nóva 26.8, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Szerkesztői üzenetek

H. I. diáklány, Temesvár. Kicsi fiam, leveledet megkaptam és jól esett a bizalom, amellyel ebben a „nagy nemzeti ügyben” hozzám fordultál nemcsak a magad, hanem az egész osztály nevében. Én így távolról nem látom a helyzetet olyan veszedelmesnek és nem hiszem, hogy az a bizonyos tanárnő akkor is megbuktatna valakit csak a neve miatt, ha az szorgalmasan tanul és tud. Szorgalmasan kell tanulni minden tantárgyat, a román nyelvtant különösen, mert minden kisebbségi ember annál inkább használhat nemzetének és önmagának is, ha az államnyelvet tudja. Amit ti elfogultságnak gondoltok, talán jóakarattal, amellyel a tanárnő éppen kisebbségi voltotok miatt szigorúbban akar reászorítani a román nyelv tanulására. Mindennel és mindenkiel szemben igazán csak a tudás véd meg. A tudást pedig tanulással érjük el. Ezért ti is tanuljatok szorgalmasan és majd évek múlva reájöttök, hogy nem ártott meg „az elfogultság”.

Princess-fuzók

a legújabb drezdai modellek és az összes ortopédiai és kötszerészeti cikkek, valamint a legjobb ludfalpbetétek állandóan raktáron

„SANITARIA“

Temesvár-Józsefváros, Kossuth Lajos u. 21. sz., a r. kath. templommal szemben
A „SANITARIA“ haskötői és sérvkötői a legjobbak!

Apróhirdetések

Jósnő

a Posta-utcából elköltözött
Józsefváros, Bonnáz utca 16,
1. emelet.

Alkalmazás

Hölgyek és férfiak!

Házicik helybeli propagálására és terjesztésére intelligens jómegjelenésű urak és hölgyek kerestetnek. Bemutkozás december 16 án, kedden délelőtt 8—11 óráig a józsefvárosi Metropo-szálló portánál. (2182)

Tisztviselő

kerestetik pénztár és áru kezeléshez állandó állásba 30.000 lei készpénz biztosítékkal. Ajánlatok „Állandó” jellegre a kiadóba kéretnek. (3232)

Jobb leány

(vagy asszony) 5 éves kisleány melé, fél napokra felvétetik, csak olyan jelentkező, aki gyermek mellett már volt. Püspök-ut 5. ajtó 6. (3300)

Adás-vétel

7 drb. mangolica sertés

150 kgr.-ig eladó. Amerika vendéglő, vásártér. (3272)

Rózsaszín taft estélyruha

kis, karesu termetre jutányosan eladó. D. u. 2—4. Hitelbank, II. ajtó 4. (2592)

4 karosszék

jó állapotban, jutányosan eladó. Im: Vadászerdei-ut 11-c. (1323)

Ajándékot

mindenki Sternbergnél vásárol, mert értékes és olcsó. (1967)

Családi ház

tiszta téglá épület elutazás miatt sürgősen eladó. Blaskovits-telep Ráday-u. 12. (3241)

adiocikkek A-tól Z-ig
PHOBUS-nál
kaphatók a legolcsóbban

PHOBUS

Lemesvár, Str. Brătianu (Uri-utca) 2
Telefon 13-32

Kanári madarak

eladók. Mágori, III., Holb-u. 13. cipész. (3295)

Eladó

azonnal betegség miatt az Elite női kalapszalón. Lugoj, Str. R. Ferdinand I. (3298)

Iskolázott kanári

énekes 500 leiért kapható. III., Király-u. 99. (3301)

Megint kapható!

Ahires békebeli Herkulesfürdői Arc-kenőcs és kölnivíz. Romániai vezérképviselő „Antalóczy” ilatszertára, Piata Sft. Gheorghe, Timisoara. (3114)

Betyárok szeretője

— A Déli Hírnap eredeti regénye —

Irta: OEXEL RÓNAY MIHÁLY báró.
13. folytatás

(Minden jog fentartva)

Ráday nem adta a szabadságot. Egy óvatlan pillanatban Sándor aztán leugrott az egyik sáncról. Mire az őrtálló katona észrevette, a tuloldalalon hasoncsuszott a Tiszára szolgáló külsősáncok tetejére. A katona utána lőtt . . . elhibázta. Az őrség fegyverbe lépett, tüzelt rá. de akkorára Sándor uszva szelte már a hullámokat, csupán a feje látszott csak ki, de ezzel is folyvást alá bukott. Egy szakasz utász pontonokon evezett utána, nem érte el. s tehetetlen kellett nézni, hogy Uj-szegeden partot érve, a füzesbe rejtett éjfékete menre pattant, s száguldott a szabadságba. Gyalog üldözésére nem gondolhattak, az utána küldött golyók pedig mindannyian mellé hulltak.

Aztán hiába keresték.

De a hetedik napon gyalogosan beállott a fővárkapu őrségére, s bánatosan jelentette: Kisérjék Ráday elé! — Visszajöttem, mert szavam köt, — vágta ki makacs sötéten — csak egyetlenegyszer akarom még szabad lenni.

Azután szótlanul nézte, hogy rakják rá a bilincset, s emelt fővel ment a fegyveresek előtt cellájába. Dübörögve csapodott be mögötte a tölgyfaajtó, megcsikordult egy rozsdás kulcs a zárjában . . . ezzel lemenőre fordult a hírneves betyárvilág fennen ragyogó csillaga.

Az erre következő karácsony előtti napon fejszét vágta a haleszi csész gondjára bizott misakerti tölgyes tövének. Ebéd után egy terebélyes ledöntésével bajoskodott vagy hat ember, ketten a koronához kötött kötelet húzták, négyen döntötték a törzset. Koczán Abris beállt huzni harmadiknak, s odaszólt, hogy néhány csapással válasszák el törzsetől.

Recsegett, ropogott, nagyot suhant a faóriás, végig puffant a fagyos földön. A kötélhuzók idejében elugráltak, egyedül csak Koczán Abris maradt hang nélkül alatta . . . Mire kihúzták alóla, kiszált belőle a lélek . . .

Őrsének mennie kellett a haleszi tanyáról, úgy elpakkolt, hogy vidéken többé hírért sem hallották.

Nagykőrös vidékére költözködött, ahol még akkor mérföldekre terjengtek a siklegelők. Sok volt rajtuk a ménes, a gulya, disznósürhe, s a birkanyáj, mellettük pedig a pásztor. A kevésbbé homokos, szikes rónákat azon időben felszántották, kalásztengert lengetett rajtuk a déliszellő.

Három apró gyermekével távoztól Örsze, Rengő Palival fogott össze, akinek égett talpa alatt a Tiszá—Maros szög áldástosztó televénye és nagyon örült, hogy bekapott öregbojtárnak a bánomi gu-

lyásszámadó keze alá.

Eseménytelen mult felettük tizenöt hosszú esztendő. Pali esendes alázkodó emberré lett, hanem Örsze ereiben nem tudott a vér nyugodni. Nagykőrösre járogatott kofálkodni, mindig napokig elmaradt, valamelyik koreszmában tómbolt mindenféle naplopókkal, főleg piacilegyekkel. Emellett házalás közben kiokumálta részükre hol miket lehetett cseenni, busás sápot húzott érte, de ő maga nem járt lopni.

Mindég sok pénzt hozott haza, annyit össze nem kofálkodhatott, de Pali sohasem kérte számon, honnan vette, mint szerezte.

Időközben megemberkedett a három gyerek. Palkó, meg Bandi idegenben bojtárkodtak, a Kató leány meg a ház körül munkálkodott tizenhat éves koráig, akkor beállt szobaleánynak Kőrösön egy nagykereskedő házához. Egy év sem eltelt, ennek fia megejtette, gyereke lett, megfojtotta és elásta a kertjük végén. Ezért tiz esztendőre ítelték el, lévén akkoriban olyan szigorú törvények, hogy keményen büntették az emberölést.

Csábítóját nem ítelték el, erra az akkori törvényekben nem volt szakasz.

Kató hét esztendeig olyan jól viselkedett Mária-Nosztrán, hogy aztán megkegyelmeztek neki. Ekkor egyenesen benyitott Érsekújváron egy éjjeli mulatóhelyre, vágyott szégyenteljes bűnözésre, hajította rá az anyjától, meg az ösmeretlen apjától öröklött vére. Néhány év múlva emelkedett még a becstelen pályáján: egy budapesti éjjeli tanyája tulajdonosa váltotta át. Négy évig élt ő abban, amit dicsőségnak tartott, akkor kezdte észrevenni vonzóereje hanyatlását. A mulató tulajdonosa is példálózgatni kezdett, hogy semmi sem tarthat öröké, jó lenne már tovább menni. Ekkor újabb becstelen szerencse hullott az ölébe.

Egy éjszaka nagyon berugott vendége akadt, aki csupán törve beszélte a magyar nyelvet. Hamarosan mély alkoholálomba merült. A leány rögtön kapott az alkalmon, kikutatta a zsebeit, elemelte a pénztárcáját, tovaosont, feltárva hagyta az ajtót és hallgatott, hogy szobájában vendég alszik. Reggel felé, társnőivel közös hálóterembe térve, észrevétlen szomszédnője matraca alá lopta a tárcát.

Délután vendég kereste. Egy keveset összerendezett, mikor szobájába érve éjjeli vendégével állott szemben. Ez pedig megértette vele, hogy tárcáját jött megkeresni, fontos okmányokon kívül kétezer forint van benne . . . ezt szívesen átengedné, sőt ötezret még hozzátenne, ha okmányait visszakapná és Kató hallgatna róla.

A leány kissé gondolkodott nem kerül kelepcebe, de csakhamar megállapította, hogy házkutatás esetében, könnyen meglelnék a tárcát, s a lopás mégis csak ő reá bizonyulna. Az esetre sem kockáztat semmit, ha az ajánlat cselekedet lenne és így bizvást egyezkedhet. (Folyt. köv.)

Lakás

2 szobás

villa lakás, újonnan épült, teljes modern, központi fekvésű 1931 január elsejére kiadó. III., Posta-u. 18-1 házmasteroél. (327)

Üzlethelyiség

nagy műhely- vagy raktárhelyiség azonnal kiadó. III., Posta-u. 18-1 új bérlőházban házmasteroél. (327)

Különbejárattal

butorozott szép utcai szoba intelligens egyének kiadó. III., Hattyú utca 46. kapu alatt. (329)

Teljes ellátással

csinosan butorozott szoba — esetleg házaspárnak is — azonnal kiadó családnál. Gyárváros, Vadászerdei-11-c. (Villamos megállónál) (192)

Két szobás

modern lakást bérbe keresek, esetleg kis kerttel. Cimeket „Idősebb házaspár” jellegre a kiadóba kérek (162)

Elegánsan butorozott

utcai szoba különbejárattal 2 ur számára azonnal kiadó. Szt. György t. 2. II. em. 10. (324)

Különléte

Tisztelt háziasszonyok!

Felhívom figyelmüket, hogy lisztburgonya szükségletüket kellő időben szerezzék be, mert a liszt a közeli jövőben drágulni fog, ugyszintén bab és házi szappán is kapható Józsefváros, Bul. Carol 51. Telefo 15-78. PLOHN. (377)

Hölgyek figyelmébe

ajánlom női szabászati- és varrótanfolyamot, melyet január 1-től ismét megkezdek. Ugyanott angol és francia ruhák a legújtanosabb áron készülnek.

VIRÁGH, női divatszalon

IV., Bonnáz-u. 12, I. em.

MOZI

December 17, szerdától kezdve a gyárvárosi „APOLLO” moziban:

Greta Garbo

Perzselő vágyak

cimű hangosfilmben.

Greta Garboval, három férfi áll szemben, egyik megöli magát, a másik félig beleőrül és a harmadik is hajlandó elvetni az életét egy asszonyért.

Szereplők:

Nils Asther, John Mc. Brown, Fred Solm.

Monopol:

Metro-Goldwyn, Oradea-Mare.

Ha Oradeara jön, lakjon a Metropol-szállodában

Kényelmes, olcsó, elsőrendű kiszolgálás. 100 minden komfortial berendezett újonnan átalakított szoba. Utazók árkedvezményben részesülnek. Kocsiköltség visszatérítés.